

ICOMOS-DÍJ

a Pécs, Zsolnay Kulturális Negyed és Zsolnay-mauzóleum részére

a különleges értékű ipari együttes kiemelkedő és példamutató hasznosítása, helyreállítása és revitalizációja elismerésére

Évtizedek óta várt helyreállítás valósult meg Pécssett: olyan komplex beruházás, amely összetettsége és nagyságrendje (35.000 m², 33 épület, ebből 16 műemlék) miatt aligha jöhetett volna létre az *Európa Kulturális Fővárosa* cím és programsorozat égiske nélkül, amelynek legnagyobb szabású eleme volt. A beruházás egyik legdicséretreméltóbb aspektusa azonban éppen az, hogy nem készült el 2010-re, csak egy évvel később, vagyis hogy a beruházó – Pécs Város Önkormányzata – nem kapkodta el a „soha vissza nem térő alkalmat”, kellő időt engedve a sokféle kihívást jelentő feladat kellően átgondolt előkészítésére és méltó színvonalú kivitelezésére.

A projekt másik legfőbb erénye, hogy a szokásos „barnamezős” beruházásokkal ellentétben sokoldalú, jellemzően közösségi és azon belül is elsősorban kulturális funkciót adott a helyszínnek, azt az oktatás és közművelődés szolgálatába állítva (egyetemi művészeti karok, bábszínház, kávézó, kiállítóterem, turisztikai központ, üzletek, szálláshelyek, koncertterem), amelyek együttesen biztosítják azt, hogy az egykori gyár mára pezsgő létté válhatott.

Kiemelendő a történeti és új épületek, valamint a múzeumbelső egyenletesen magas színvonalú kialakítása (MCXVI Kft. Herczeg László, Csaba Kata, Pintér Tamás vezető tervezők, kivitel: Reneszánsz Zrt. és Magyar Építők Zrt.), amelyek a Zsolnay család örökségéhez méltók, s azt egyúttal kellőképpen reprezentálják. Az összetett műemlék-együttes jellegzetességét adja a helyszínen gyártott kerámiaelemek sokféleségének jelenléte külső és belső terekben egyaránt – ezek restaurálása és bemutatása önmagában is figyelemre méltó. Egyedül a gyárhoz szervesen kapcsolódó, annak hangulatát egykor meghatározó történeti kert műemléki felfogású helyreállítására lehetett volna jobban törekedni.

A gyárral szemközti domboldalon található Zsolnay-mauzóleum és környezete színvonalas helyreállítása (tervező: Müller Mária) szervesen egészíti ki a valóban városnegyedet képező „gyár-campus” mértékadó revitalizációját.

Az Pécs, Zsolnay Kulturális Negyed és Zsolnay-mauzóleum együttesének hasznosítása és helyreállítása kitűnő példa a műemlékek tulajdonosai, hasznosító, használói számára elhagyatott iparterületek revitalizációjára, bizonyítva a barna mezős beruházások páratlan lehetőségeit.

A kiemelkedő és példamutató módon megvalósított hasznosítás és helyreállítás elismerésére az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság a Pécs, Zsolnay Kulturális Negyed és Zsolnay-mauzóleum együttesét ICOMOS-díjban részesíti.